

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Dr. Cevdet YILMAZ)
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.011/0688

28 /08 / 2009

Konu: Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğünün 13.08.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14725 sayılı yazı.

İlgi yazıda, Muğla Milletvekili Sayın Gürol ERGİN'in 7/8992, Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün 7/8990, 7/8991, 7/8994 ile Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI'nın 7/8993 esas nolu Bakanlığımıza tevcih ettikleri yazılı soru önergelerinin cevaplandırılması istenmektedir.

Soru önergelerinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

EK: Soru Önergesine ilişkin cevap (5 sayfa)

DAĞITIM _____ :
Gereği _____ :
TBMM Başkanlığına

Bilgi _____ :
Başbakanlığa

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜROL ERGİN'İN GAP BÖLGESİNDEKİ
SULANABİLİR ALANA İLİŞKİN 7/8992 ESAS SAYILI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE CEVABEN**

- Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığından alınan yazıda;

SORU 1- Hangi koşullar GAP bölgesinde yaklaşık 750.000 ha alanın sulama dışında bırakılmasını gerektirmiştir? “Bugünkü koşullar” ifadesi, bugünkü koşullarda bugünkü sor ekonomik koşullarını mı, yoksa teknik ve ekonomik yapılabirlik özelliklerini mi ifade etmektedir?

CEVAP 1- GAP Eylem Planında sulama projelerinin önceliği; su kaynağının hazır olması, ana kanal inşaatının devam etmesi, projesinin büyük ölçüde tamamlanmış olması, cazibe sulama olması veya birinci kademe pompaj sulaması olması gibi hususlar dikkate alınarak belirlenmiştir. GAP Eylem Planı dışında kalan araziler ise GAP Eylem Planının tamamlanacağı 2012 yılından sonra bütçe imkânları doğrultusunda değerlendirilerek sulu tarıma açılacak ve ekonomiye kazandırılacaktır.

SORU 2 – Sulama dışı bırakılan alanlar hangi sulama projelerini kapsamaktadır? Başka bir deyişle GAP bölgesinde hangi alanların sulanmasından vazgeçilmektedir?

CEVAP 2 – GAP Eylem Planı ile herhangi bir alanın sulanmasından vazgeçilmemektedir. Sadece orta vadeli bir program olan eylem planı ile yukarıda belirtilen özellikleri taşıyan 1.060.000 hektarlık sahanın bir an önce ekonomiye kazandırılması hedeflenmiştir. Örneğin 245.372 hektar alana sahip Batman-Silvan Projesinin planlama raporunda 193.249 hektarın cazibe, 52.123 hektarın ise pompajla sulanması öngörülmüştür. Eylem planı ile söz konusu projeye ait 193.249 hektar cazibe ile sulanacak saha 2008-2012 döneminde işletmeye açılacak, kalan 52.123 hektar ise daha sonra bütçe imkânları doğrultusunda sulu tarıma açılarak ekonomiye kazandırılacaktır.

SORU 3 – GAP'ta ekonomik olarak sulanabilecek alanın daraltılacağını ifade eden yazılar resmi belgelerde yer aldığına göre, bu açıklamalar Dicle Fırat Havzası'nda su kullanımı ile ilgili yapılan ulusal ve uluslararası tüm tartışma değerlendirmeleri hangi yönde etkileyecektir?

CEVAP 3 – GAP'ta ekonomik olarak sulanabilecek alanın 1.060.000 hektar olarak belirlenmesi, sadece 2008-2012 dönemini kapsamakta olup; ülke kaynaklarının, bu dönemde ekonomiye katkısı en verimli ve en yüksek olacak projelere aktarılması hedeflenmektedir. GAP nihai hedefinde ise herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

SORU 4 – Dünya bankası uzmanlarının Türkiye için hazırladıkları Temmuz 2006 tarihli “Irrigation and Water Resources witha Focus on Irrigation Priorisarion and Managament” adı ekonomik sektör raporunda Yeni bir su kaynakları Yönetim Kurumu” için öneriler yer almakta olup, bu önerilerin en çarpıcı olanı ise şöyledir” yeni sulama alanı geliştirmeyin 8.5 milyon hektarlık sulanacak alanı 1.82 milyon hektardan 1.06 milyon hektara düşürülmesinde bu rapor mu etkili olmuştur?

CEVAP 4 – GAP Eylem Planının hazırlanması aşamasında; Bölgede görev yapan kamu yöneticilerinin, yerel meslek kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin, bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin, il milletvekillerinin katılımıyla Bölgenin her ilinde ekonomik-sosyal konsey toplantılarında durum tespiti ve detaylı analizler yapılmıştır. Bu toplantılara katılan bürokratlar, Bölge milletvekilleri, medya temsilcileri ile Ankara'da değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca GAP Kalkınma Platformu'yla yapılan toplantılarda da görüş ve öneriler alınmıştır. Bu veri ve bilgiler ışığında GAP Bölge Kalkınma İdaresi ve DPT Müsteşarlığı koordinasyonunda; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla, il ve Bölgeden gelen talep ve öneriler ile Rekabet Gündemi çalışmasında ortaya çıkan öncelikler de dikkate alınarak GAP Eylem Planı hazırlanmıştır. Hazırlanan Eylem Planı GAP Yüksek Kurulu'nda görüşülerek nihai hale getirilmiş, Dünya Bankası uzmanlarının Türkiye için hazırladıkları rapor ve öneriler hiçbir şekilde dikkate alınmamıştır.

SORU 5 – Dicle ve Fırat Havzası'nın tümünde ekonomik olarak ancak 1.06 milyon hektarlık tarım alanının sulanabilir olmasından söz edilmesi, Orta ve Yukarı Fırat Havzası'ndaki sulamalarda ekonomik olmaması nedeniyle vazgeçildiği anlamına mı gelmektedir?

CEVAP 5 - Hazırlanan GAP Eylem Planının Altyapının Geliştirilmesi bölümünde "GAP sulama programı gözden geçirilerek su kaynağı hazır, ana kanal inşaatı süren, tasarımı büyük ölçüde tamamlanmış ve cazibeyle sulama yapacak projeler ile ekonomik görülen birinci seviye pompaj sulamalarının tamamlanması hedeflenmiş olup, GAP'ta yer alan 1 milyon 820 bin hektarlık sulama hedefinin 2012 yılına kadar 1 milyon 060 bin hektarlık kısmının tamamlanması planlanmaktadır." denilmektedir.

Bu nedenle GAP Eylem Planı orta vadeli bir program olup, GAP nihai hedefinde bir değişiklik öngörülmemektedir. Bölgede Fırat (1 127 039 ha)ve Dicle (593 882 ha) Havzasında GAP Su Kaynakları Geliştirme Programı kapsamında projelerin tamamlanması sonucunda münferit projeler dahil 1.82 milyon hektar alanın sulamaya açılması hedeftir.

SORU 6 – Resmi belgelerde GAP'ta ekonomik olarak sulanacak alanın 1.06 milyon hektar olarak belirtilmiş olması, ülkemizin daha sonraki tarihlerde bu bölgede daha fazla alanı sulamaya açmaya çalışması durumunda sorun yaratmayacak mıdır?

CEVAP 6 - Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamında yer alan depolama görevi yapacak barajların kapasitesi, yaklaşık 1.820.000 hektar alanın sulama suyu ihtiyacı dikkate alınarak belirlenmiş, bu ihtiyacı karşılayacak şekilde inşa edilmiş ve edilmektedir. Bu husus ulusal ve uluslararası toplantılarda belirtilmektedir. Bu nedenle ülkemizin daha sonraki tarihlerde bu bölgede daha fazla alanı sulamaya açmaya çalışması durumunda herhangi sorun yaratmayacaktır. Kısaca nihai hedef olan 1.8 milyon ha alanda herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.

SORU 7 – Sulama alanı miktarında yapılan bu revizyon ile sulanacak alan miktarının yaklaşık 750.000 hektar düşürülmesi, ülkemizin Dicle ve Fırat Nehirleri'nden kullanmayı planladığı su miktarı değiştirecek midir?

CEVAP 7 - Uzun vadeli GAP nihai hedefinde herhangi bir değişiklik öngörülmediğinden Dicle ve Fırat Nehirlerinden kullanılması planlanan su miktarı da değişmeyecektir.